

Опис вибіркової навчальної дисципліни

Код та назва дисципліни	1-014.01-7 Культурологічна компетентність учителя-словесника
Рекомендується для галузі знань (спеціальності, освітньої програми)	01 Освіта, 014.01 Середня освіта (українська мова і література)
Кафедра	Української літератури
П.І.П. НПП (за можливості)	Нечипоренко Світлана Володимирівна
Рівень ВО	бакалавр
Курс, семестр (у якому буде викладатись)	2
Мова викладання	українська
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Для успішного опанування матеріалом курсу студент повинен мати уявлення про види мистецтва, знання з історії української літератури, щоб протягом навчання сформувати уявлення про історичні обставини та розвиток культури України від її витоків до сьогодення та роль у контексті світових і європейських культуротворчих процесів.
Що буде вивчатися	Різноманітність і неоднозначність поняття «культура». Методологічні принципи і джерела її вивчення. Тотемізм, фетишизм, магія та анімізм як первісні форми релігії. Роль релігійних вірувань у розвитку мистецтва, науки, моралі східних слов'ян. Пантеон язичницьких богів, соціокультурні передумови християнського типу культури. Ікона як вид живописного мистецтва. Своєрідність української демонології. Використання магічних уявлень та обрядів у творах художньої літератури (проза XIX ст., побутово-етнографічна драма). Вірування і магія українців та їх трансформація в сучасній культурі. Містика як феномен. Основні функції культури. Риси національного характеру українців, його етнічні й соціопсихічні складники. Географічне розселення українців. Риси національної психології. Кордоцентризм, антеїзм. Роль церкви в духовному житті українців, християнські свята; релігійні свята в національній культурі. Види шлюбу в Україні. Весільна обрядовість, атрибути й символи обряду. Українська хата та її інтер'єр, подвір'я. Своєрідність українського бароко. Семантика народної картини «Козак Мамай». Образотворче мистецтво, театр та архітектура України в 2 пол. XIX – на початку XX ст. (художники-«передвижники», театр корифеїв). Українська культура 2 пол. XX ст. (національна культура за радянських часів, феномен шістдесятництва). Поняття «масової культури» і його осмислення в працях Х.Ортега-і-Гассета, Д. Донцова. Постіндустріальне суспільство та культура постмодернізму. Культура незалежної України.
Чому це цікаво/треба вивчати	Культурологічна компетентність учителя – це сукупність знань про культуру, які дозволяють збагатити духовний світ, удосконалили естетичний смак, зрозуміти цілісність картини світу та місце людини в ньому. Студенти ознайомляться з основними етапами й тенденціями розвитку національної культури, науки, освіти, релігії, творами українського мистецтва з метою реалізувати у навчально-виховому процесі такі завдання, як виховання національної свідомості учня, його моральних якостей, загальнокультурної обізнаності, аналітичного мислення.
Чого можна навчитися (результати навчання)	Студенти навчаться розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства. Аналізувати твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою і культурою, їх місце в літературному процесі України, його провідні тенденції та специфіку перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, напрямів, стилів, жанрів. Визначати зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, його значення для національної культури. Вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень. Використовувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління українців.
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	Програмні компетентності: діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, аналізу основних періодів розвитку української літератури від давнини до сучасності, уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, морально-етичних цінностей та орієнтирів. Здатність особистою мовною культурою, ерудицією, повагою та любов'ю до української мови, літератури й історії виховувати національно свідомих громадян.
Інформаційне забезпечення	Ресурси університетських та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекції цифрового репозиторію.
Види навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття тощо)	Лекції, практичні
Вид семестрового контролю	Диф. залік
Максимальна кількість здобувачів	25
Мінімальна кількість здобувачів (для мовних та творчих дисциплін)	15

